

Utdanningsplan for allmennlegetjenesten

- et godt sted å leve

Innhold

1. Innledning	3
2. Organisering av legetjenesten og spesialistutdanning	3
3. Hvordan oppnå læringsmål:	4
4. Utdanningsløp tredje del (ALIS)	4
5. Veiledning og supervisjon	5
5.1 Supervisjon	5
5.2 Gruppeveiledning.....	5
5.3 Individuell veiledning	5
5.4 Veilederutdanning	6
5.5 Kompetanseportalen	6
6. Roller og ansvarsfordeling	6
6.1 Veileder	7
6.2 Supervisør	7
6.3 Leder.....	7
6.4 Utdanningskandidat	7
7. Læringsarenaer og læringsmål	8
7.1 Fastlegekontor.....	8
7.2 Legevakt.....	8
7.3 Sykehjem og KAD	10
7.4 Helsestasjon/ Migrasjon/ Rus.....	13
7.5 Smittevernkontoret.....	15
7.6 Drammen helsehus.....	16
8. Kurs	16
9. Lokale møtearenaer, ALU, SU og tilsvarende	17
10. Individuell utdanningsplan/fremdriftsplan	18

1. Innledning

Allmennlegene står for nærmere 90% av alle pasientkonsultasjoner i Norge, for kun en liten andel av det totale helsebudsjettet. Således er de en bærebjelke i helsevesenet.

De fleste allmennleger jobber som fastleger. Det er en stor bredde i pasientkategori og tilstander fastleger utreder og behandler. Kommunen er avhengig av høy kvalitet i denne tjenesten for å sikre innbyggerne et kvalitativt godt tilbud. Leger med allmennt medisinsk kompetanse jobber også på helsestasjon, sykehjem, rehabiliteringsavdeling, korttidsenhet, KAD, daglegevakt, skolehelsetjeneste, med rus- og psykisk helse og i fengselshelsetjenesten.

Forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger ble vedtatt i 2016 og trådte i kraft 1.mars 2019 for utdanningens tredje del (LIS3/ALIS=allmennlege i spesialisering) Drammen kommune søkte om registrering som utdanningsvirksomhet for spesialiteten allmennt medisin 17.10.19, og er registrert utdanningsvirksomhet med tilbakevirkende kraft fra 23.05.19.

Alle kommuner som registreres som utdanningsvirksomhet (§ 21) skal legge til rette for at utdanningen av spesialister skjer innen faglig forsvarlige rammer og på en måte som sikrer tilstrekkelig kvalitet og gjennomstrømming i utdanningsløpet. Kommunen skal blant annet:

- a) legge til rette for helhetlige utdanningsløp
- b) legge til rette for læringsaktiviteter slik at legene i spesialisering kan oppnå læringsmålene
- c) dokumentere hvordan arbeidet med spesialistutdanningen er organisert og hvordan ansvaret er plassert i kommunen
- d) utarbeide en plan for spesialistutdanningen, med opplysninger om hvilke læringsarenaer som kan tilby de ulike læringsmålene, hvordan veiledningen og vurderingen organiseres og gjennomføres, og hvordan det legges til rette for supervisjon.

Utdrag fra Spesialistforskriften:

«Kommunen har for utdanningens første del ansvar for utdanningen i den kommunale helse- og omsorgstjenesten etter § 17. Kommunen har for spesialistutdanningen i allmennt medisin ansvar for å legge til rette for utdanningen av spesialister. Dette innebærer blant annet å bidra til

- a) at spesialistutdanningen gjennomføres i åpen uselektert allmennpraksis og kommunale stillinger der det ytes tjenester i medhold av helse- og omsorgstjenesteloven, slik at det blir nødvendig tilgang på spesialister i allmennt medisin*
- b) helhetlige utdanningsløp på tvers av kommuner, private aktører, andre aktuelle aktører og læringsarenaer i spesialisthelsetjenesten. Dette gjelder også på tvers av ulike læringsarenaer i kommunen der det ytes tjenester i medhold av helse- og omsorgstjenesteloven*
- c) samarbeid med andre kommuner for å oppnå en samordnet og harmonisert utdanning på tvers av kommunegrensene.»*

2. Organisering av legetjenesten og spesialistutdanning

Drammen kommune har registrert flere læringsarenaer for spesialiteten allmennt medisin. Den største av disse er fastlegekontorene. Drammen kommune har per desember 2023 89 fastlegehjemler ved 24 legekantor. Av disse er det 4 kommunale fastlegestillinger. Øvrige jobber som næringsdrivende. Vi har i tillegg 3 introduksjonsstillinger på 3 ulike fastlegekontor, og 6 LIS 1 hvert halvår.

Det er totalt rundt 23 stillinger for kommunalt ansatte allmennleger i Drammen kommune, inkludert de 4 kommunale fastlegestillingene. 20 av disse er ansatt i avdeling for allmennlegetjenester og spesialisering i Medisinsk faglig virksomhet og en av dem har en fagkoordinerende rolle. De kommunale allmennlegene jobber i sykehjem, KAD, helsestasjon, innen rusomsorg og med migrasjonshelse. Det er 3 faste daglegestillinger knyttet til Drammen legevakt.

4 | Utdanningsplan for allmennlegetjenesten

Per i dag ansettes allmennlegene til en dedikert oppgave (eksempelvis sykehjem eller ved tildeling av fastlegehjemmel). Ved ansettelse/ tildeling av avtalehjemmel, kartlegges legens tidligere erfaring og hvilke læringsmål som eventuelt allerede er oppfylt og kan godkjennes. Det legges en plan for hvordan de kan fullføre spesialisering i allmennmedisin innen normert tid, og hvilke læringsarenaer som er nødvendig for å oppfylle samtlige læringsmål.

Ansvar for spesialistutdanning i allmennmedisin i Drammen kommune er organisert i samme avdeling som kommunalt ansatte leger. Leder for allmennlegetjenester og spesialisering har det helhetlige ansvaret for spesialistutdanningen i kommunen. Kommuneoverlege og fagkoordinerende lege bistår for hhv. fastleger og kommunalt ansatte allmennleger med utvikling av utdanningsplan, organisering av veiledning/supervisjon og oppfølging av utdanningskandidater. Kommuneoverlege og fagkoordinerende lege innehar med samme fordeling også lederrollen i Kompetanseportalen (Dossier).

Det avholdes møter mellom leder, veileder og ALIS med gjennomgang av individuell utdanningsplan og vurdering av progresjon i utdanningsforløpet minimum årlig og ved behov.

3. Hvordan oppnå læringsmål:

I ny forskrift om spesialisering i allmennmedisin for leger skal utdanningskandidatene oppnå totalt 88 læringsmål innen allmennmedisin.

Med læringsmål menes hva en legespesialist skal forstå, kunne, eller være i stand til å utføre (Spesialistforskriften § 2). Hvert enkelt læringsmål inneholder krav til kunnskap og/eller ferdigheter (type kompetanse), og det er i hvert læringsmål spesifisert nivået på den kompetansen som skal oppnås (kompetansenivå). For å oppnå læringsmålene må utdanningskandidaten, heretter kalt ALIS (allmennlege i spesialisering) gjennomføre ulike læringsaktiviteter.

Obligatoriske læringsaktiviteter er kurs, ulike typer klinisk tjeneste, individuell veiledning og gruppeveiledning. Disse læringsaktivitetene gjennomføres ved ulike læringsarenaer, for eksempel sykehjem, fastlegekontor etc.

Utdanningskandidater i alle spesialiteter må også få godkjent læringsmål innen områder som etikk, forskningsforståelse, kommunikasjon, kunnskapshåndtering, kvalitet og pasientsikkerhet, lovverk, pasient- og pårørende opplæring, samhandling, systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse. Disse læringsmålene kalles felles kompetansemål (FKM). FKM vil være lik for alle ASA-spesialiteter (Arbeidsmedisin-Samfunnsmedisin-Allmennmedisin).

For utdypende informasjon anbefales [Helsedirektoratets temahefte Allmennmedisin](#).

Drammen kommune har flere læringsarenaer i allmennmedisin og gode forutsetninger for å tilby helhetlige utdanningsløp i allmennmedisin. Dette gjelder både for ansatte i kommunale stillinger og fastleger som jobber som selvstendig næringsdrivende. Alle kliniske læringsmål til spesialiteten allmennmedisin kan oppnås i Drammen kommune. Drammen Helsehus har spesialist i allmennmedisin ansatt i 100% stilling. ALIS som følger internundervisning vil kunne få godkjent læringsmål ALM 055 og ALM 085 her. Det tilbys individuell veiledning og supervisjon på nivå med godkjente utdanningsvirksomheter og det er organisert internundervisning.

4. Utdanningsløp tredje del (ALIS)

Som ALIS er man enten vikar i en fastlegepraksis, har inngått en individuell avtale om allmennpraksis i fastlegeordningen eller er kommunalt ansatt. Total tid i spesialisering er 5 år. Minst 2 år av tjenesten må være i åpen uselektert praksis (fastlegetjeneste) og minst 6 måneder institusjonstjeneste (kan gjennomføres på Drammen Helsehus). Resterende 2,5 år kan gjennomføres i øvrig allmennmedisinsk tjeneste. Det må i tillegg gjøres en individuell vurdering av hver enkelt kandidat av hvorvidt alle læringsmål er oppfylt.

Legen forplikter seg til å ta spesialistutdanning i allmennmedisin og kommunen forplikter seg til å legge forholdene til rette for spesialistutdanning i henhold til spesialistreglene.

Alle læringsmål kan oppnås i allmennpraksis med nødvendige kurs, obligatorisk 2-årig veiledningsgruppe og i tillegg 40 legevakter med minimum 6 timers varighet utenom kontorets vanlige åpningstider.

Obligatorisk tjeneste for å tilfredsstillte læringsmål 55 og 85 kan organiseres med tjeneste i helseforetak/ spesialisthelsetjenesten eller ved Drammen Helsehus; og det er krav om minimum 6 måneders tjeneste totalt. Inntil 1 år og 9 måneder av slik tjeneste kan godkjennes som tellende tjeneste for spesialisering i allmenntjeneste. (Jf. spesialistforskriften §31- der det fremgår at legen må da ha minimum tre år og tre måneder tjenestetid i den nye spesialiteten).

Øvrig allmenntjenestemessig utdanning kan skje i andre læringsarenaer, inkludert sykehjem, KAD, daglegevakt, helsestasjon og andre.

5. Veiledning og supervisjon

Veiledning og supervisjon er sentrale begreper i oppfølgingen av utdanningskandidater. Det pågår kontinuerlig læring gjennom daglig praksis. Attestasjon på gjennomført læringsaktivitet skal som hovedregel ikke bare være en bekreftelse på at aktiviteten er gjennomført, men også en bekreftelse på at den relevante kompetansen er oppnådd.

Kommunen skal, som utdanningsvirksomhet, sørge for at legen får løpende vurdering av om læringsmålene er oppnådd og at oppnådde læringsmål godkjennes så snart som mulig.

5.1 Supervisjon

Supervisjon i spesialistutdanningen forstås som å bistå, rådgi og vurdere ALIS i konkrete arbeidssituasjoner i den daglige virksomheten. Målet med supervisjonen er å oppnå læring hos ALIS. En supervisor er en erfaren lege eller annen relevant fagperson som utøver supervisjon. Det er ikke satt noen tidskrav til hvor ofte supervisjon skal finne sted, men det er avgjørende for god spesialistutdanning at den enkelte ALIS har tilgang til løpende supervisjon.

I noen tilfeller vil det være nødvendig at supervisor er til stede, eller det kan være tilstrekkelig at supervisor er tilgjengelig på telefon eller digitale medier. Mens ALIS bør ha én veileder av gangen og ha minst mulig utskifting av veileder over tid, kan ALIS ha flere supervisorer samtidig som fyller rollen for kortere eller lengre tid og på ulike områder.

Supervisoren skal observere og vurdere ALIS i konkrete arbeidssituasjoner, gi tilbakemelding til ALIS på gjennomførte oppgaver og gi råd til veileder og leder om læringsmål er oppnådd. Vurdering av oppnådd kompetanse kan skje både ved løpende observasjon og dialog og med mer strukturerte metoder som sjekklister og observasjonsverktøy.

Ved de ulike læringsarenaene vil det være forskjellige supervisorer. Eksempelvis vil det ved legesentre være både legekolleger og hjelpepersonell som har funksjon som supervisorer. Sykepleier ved legevakt, jordmor, leder, kommuneoverlege mm er andre eksempler på hvem man kan benytte som supervisor.

Supervisjon er rettighetsfestet i spesialistordningen. Det er ikke satt krav til omfang utover at det skal gjennomføres 10 obligatoriske felleskonsultasjoner.

5.2 Gruppeveiledning

I spesialisering i allmenntjeneste er det krav om deltagelse i veiledningsgruppe over to år, hvorav minst et av årene er samtidig med åpen uselektert praksis. Det er Legeforeningen som organiserer og gjennomfører gruppeveiledningen med kompetente gruppeveiledere. ALIS melder seg selv på disse gruppene. For mer informasjon og påmelding: <https://www.legeforeningen.no/fag/spesialiteter/Allmenntjeneste/Veiledningsgrupper/>

5.3 Individuell veiledning

I individuell veiledning inngår refleksjon, råd, oppfølging av faglig progresjon og bidrag i vurderingen av ALIS. Veiledningen innebærer planlagte og regelmessige samtaler mellom ALIS og veileder.

Kommunen inngår avtale med spesialist i allmenntjeneste om å veilede ALIS. Veiledningen skal i snitt utgjøre minimum 4 timer per måned i 10,5 av årets måneder. Dette jf. departementets kommentar til forskriften § 2.

6 | Utdanningsplan for almenntjenesten

At dette er satt som et gjennomsnittskrav, medfører at timetallet kan variere noe fra måned til måned ut i fra hva som er mest hensiktsmessig. I tillegg gis det kompensasjon for inntil 1,5 times forarbeid og etterarbeid per måned i 10,5 av årets måneder for veileder. Dette tilsvarer et tilskudd til kommunen til kompensasjon for utgifter til hver veileder med 57,75 timer per år. Det finansieres inntil fem års sammenlagt veiledning for praktisk tjeneste for LIS3 i allmenntjenesten i kommunene.

Veiledningen skal være strukturert og dekke alle læringsmål.

Veiledningsavtalen gjelder også dersom ALIS skal arbeide ved andre arenaer innenfor den registrerte virksomheten eller ved andre virksomheter som det er inngått avtale med. ALIS/LIS 3 fortsetter med samme veileder uavhengig av arena og virksomhet, dersom det ikke midlertidig oppnevnes og avtales veiledning ved andre aktuelle virksomheter.

For veileder som jobber som selvstendig næringsdrivende, inngås det individuelle avtaler og det utbetales honorar etterskuddsvis.

5.4 Veilederutdannelse

For at veiledere skal kunne utføre sine oppgaver i ny spesialistutdanning, vil det være viktig med opplæringstiltak. Dette både med tanke på veiledningskompetanse, sette seg inn i læringsmål og inneha tilstrekkelig vurderingskompetanse. Det er den registrerte virksomhetens ansvar å skaffe individuelle veiledere og sørge for tilstrekkelig kompetanse.

ALIS-kontor Hamar tilbyr veilederkurs, første kurs høsten 2021. Kursutgifter og praksiskompensasjon dekkes av kommunen. Kommunen legger også til rette for nettverksgruppe for ALIS-veiledere med 4 samlinger i året, for å gi mulighet til erfaringsutveksling. ALIS-veiledere kan fakturere kommunen tilsvarende halv dags praksiskompensasjon etter deltakelse i nettverksgruppe.

5.5 Kompetanseportalen

Kompetanseportalen Dossier er det digitale verktøyet man benytter ved godkjenning av læringsmål. Kompetanseportalen gir oversikt over alle læringsmål og helsedirektoratets anbefalte læringsaktiviteter.

ALIS er selv ansvarlig for å opprette bruker dersom de ikke har det fra tidligere. ALIS har også ansvar for å oppdatere arbeidssted, legge til og invitere veileder og leder i kompetanseportalen. Relevant supervisor legges til der signatur fra supervisor er nødvendig. Leder tildeler kompetanseplaner.

For registrering og brukerveiledning kompetanseportalen se her: [Kompetanseportalen - Helsedirektoratet. Kompetanseportalen har egen brukerstøtte: 94815749.](#)

Attesting av læringsaktiviteter gjøres fortløpende av veileder og supervisor. Leder godkjenner læringsmål når tilhørende læringsaktiviteter er signert og etter samtale/ tilbakemelding fra veileder eller supervisor.

6. Roller og ansvarsfordeling

Beskrivelsen av funksjonene til veileder, supervisor og leder er å forstå som rollebeskrivelser og ikke personer. Dette betyr at rollene i prinsippet kan utøves av samme person. For å sikre tilstrekkelig nøytral vurdering av ALIS er det likevel viktig at minst to personer er inne i vurderingen av oppnådde læringsmål. Både veiledning og supervisjon har som felles siktemål å støtte opp under læringen til ALIS og sikre nødvendig fremdrift i spesialiseringen.

I spesialistutdanningen har veileder og supervisor også en rolle i å vurdere kompetansen til ALIS.

6.1 Veileder

Veileder for ALIS skal:

- Tilpasse individuell utdanningsplan i samarbeid med ALIS. Kommuneoverlege bistår med dette ved behov, og det er utarbeidet en egen mal for å forenkle dette arbeidet.
- Følge opp progresjonen under spesialiseringen
- Vurdere ALIS sin evne til å reflektere over egen praksis
- Tilrettelegge for at ALIS kan vurdere egne ferdigheter
- Attestere på læringsaktiviteter i kompetanseportalen

6.2 Supervisør

En supervisør er i utgangspunktet en erfaren kollega som gjennom observasjon og aktiv dialog skal bekrefte, korrigere og justere ALIS sin praksis med utgangspunkt i faktiske arbeidssituasjoner. Supervisørene har en sentral rolle i evaluering og attestering av gjennomført læringsaktiviteter

I Drammen kommune kan følgende velges som supervisør for læringsaktiviteter som vedkommende har observert og har kompetanse på å vurdere:

- Alle andre fastleger på legekantoret hvor ALIS jobber
- Helsestasjonslege
- Annen lege på Drammen legevakt
- Sykehjemslege
- Jordmor
- Sykepleiere på legevakt, sykehjem mm.

Supervisør kan gis tilgang til signering i Kompetanseportalen. Invitasjon sendes av ALIS til supervisors e- post på arbeidssted.

6.3 Leder

Avdelingsleder for kommunens allmennleger har det helhetlige og overordnede ansvaret for å legge til rette for spesialistutdanningen av leger i kommunen med utvikling av utdanningsplan, organisering av veiledning/ supervisjon og overordnet oppfølging av utdanningskandidater.

Kommuneoverlegen og fagkoordinerende lege har ansvar for å godkjenne læringsmål i Kompetanseportalen (Dossier). I tillegg skal de bidra til å sikrer gode utdanningsløp gjennom oppdatert utdanningsplan, tildeling av ALIS- veileder, rådgivning og oppfølging av både ALIS- veiledere og den enkelte ALIS- kandidat, tilrettelegging for nettverksmøter ALIS og nettverksmøter ALIS- veiledere.

6.4 Utdanningskandidat

Utdanningskandidaten er selv ansvarlig for å sikre egen progresjon i utdanningen. Dette innebærer å ha oversikt over hvilke læringsmål som gjenstår, melde seg på kurs etter avtale med leder, gi melding om når det er behov for å skifte læringsarena. ALIS er også ansvarlig for å søke tjeneste som fyller læringsmål ALM 55 og 85, altså institusjonstjeneste. Dersom kandidaten ønsker tjeneste ved Drammen Helsehus, sendes søknad til kommunen. Drammen kommune har avtale med Vestre Viken om sykehustjeneste for oppfyllelse av ALM 55 og 85. ALIS søker selv ledig vikariat ved sykehuset. ALIS avklarer med individuell veileder hvorvidt læringsmål er oppfylt. Kandidaten legger læringsmål inn til attestasjon og godkjenning i kompetanseportalen. Det er ønsket at både ALIS og veileder skriver en kommentar med kort begrunnelse for at læringsmål er oppfylt. Dette er særlig viktig der det er få eller ingen læringsaktiviteter tilknyttet læringsmålet.

7. Læringsarenaer og læringsmål

Med læringsarena menes et fysisk sted der ALIS kan oppnå læringsmål. Mange læringsmål kan oppnås i åpen kurativ praksis. Kommunen har også andre læringsarenaer godt tilrettelagt for å oppnå læringsmål i spesialistutdanningen.

7.1 Fastlegekontor

Type læringsarena: Åpen uselektert praksis

Sted: Alle fastlegekontor i Drammen kommune

Læringsmål som kan oppnås:

Alle FKM-LM. Alle ALM kan oppnås utenom ALM 055 og 085 som oppnås i Helseforetak/institusjon samt ALM 40, 58, 66- 70 som oppnås i legevakt. Flere av læringsmålene krever flere ulike læringsaktiviteter for godkjenning i tillegg til den kliniske tjenesten, slik som gjennomført kurs, gruppeveiledning, gjensidig praksisbesøk, andre kommunale oppgaver, deltakelse i legevakt

Ny veileder under oppholdet ved denne arenaen

Vurderes individuelt

Supervisjon foregår ved

Tilstedeværelse og telefon

7.2 Legevakt

Drammen legevakt er organisert i en egen enhet, med egen virksomhetsleder under kommunalsjef Helse. Legevakten har en fagansvarlig lege og 3 faste daglegestillinger. Øvrige vakter dekkes av fastleger eller vikarer. Fastlegene i kommunen har i snitt 2 vakter per måned hvorav en er i helg. Fastleger som ønsker flere vakter får vanligvis det, og fastleger som ønsker færre vakter får vanligvis byttet bort sine tildelte vakter. Som ny ALIS på fastlegekontor vil det være mulig å søke om vaktfritak første 1 til 2 år etter ansettelse.

En av kommuneoverlegene har fagrådgivende rolle inn mot legevakten

Legevakten er kommunens akutte legetilbud og skal gi øyeblikkelig hjelp utenom fastlegekontorenes åpningstid og på dagtid til pasienter uten fastlege. Den kommunale legevaktordningen skal kunne yte akuttmedisinsk hjelp ved så vel somatiske som psykiske og rusrelaterte sykdommer/lidelser

Type læringsarena: Legevakt

Sted: Drammen legevakt

Læringsmål som kan oppnås helt eller delvis på legevakt:	Læringsaktivitet som kan gjennomføres på legevakt	Læringsaktivitet som oppnås på annet vis
ALM 040	<p>Improvisere tiltak og løsningsstrategier i komplekse kliniske situasjoner</p> <p>Minimum 40 legevakter utenom kontorets åpningstider og minst 6 timers varighet.</p> <p>Kurs i akuttmedisin</p>	-

Læringsmål som kan oppnås helt eller delvis på legevakt:		Læringsaktivitet som kan gjennomføres på legevakt	Læringsaktivitet som oppnås på annet vis
ALM 042	Kommunikasjonsferdigheter (muntlig+ skriftlig)	Felleskonsultasjon med supervisor: LM 42- 50 omhandler kommunikasjon og kan ses i sammenheng med FKM LM 19, 21, 22 og 23. Flere av disse LM kan dekkes gjennom samme konsultasjon.	Legeerklæring til NAV Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 043	Trygge fysiske rammer - ivareta pasientens verdighet, diskresjon, engasjement og sikkerhet		Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 044	Pasientsentrert tilnærming - empati, respekt og innlevelse		Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 045	Tilpasse kommunikasjonen til pasienten		Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 046	Verdier, holdninger og perspektiver - betydning for helseproblemer og behandlingskvalitet		Praksisbesøk m/ rapport Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 047	Uenighet og følelsesmessige vanskelige samtaler		Gruppeveiledning
ALM 050	Medisinsk informasjon gjennom anamneseopptak og andre kilder		Grunnkurs A Gruppeveiledning
ALM 058	Undersøkelser og praktiske ferdigheter – selektene i forhold til tids- og ressursbruk	Minimum 40 legevakter utenom kontorets åpningstider og minst 6 timers varighet.	Grunnkurs A Gruppeveiledning Praksisbesøk m/ rapport
ALM 063	Praktiske prosedyrer	Felleskonsultasjon m/ supervisor. Prosedyreliste, 47 prosedyrer	Emnekurs - minimum 6 ulike kliniske emner, minimum 15 kurstimer per emne.

Læringsmål som kan oppnås helt eller delvis på legevakt:		Læringsaktivitet som kan gjennomføres på legevakt	Læringsaktivitet som oppnås på annet vis
ALM 066	Akutt, kritisk syke pasienter i primærhelsetjenesten		-
ALM 067	Skille kritiske symptomer fra uvesentlige symptomer		-
ALM 068	Akuttbehandling - stabilisere pasienten	Minimum 40 legevakter utenom kontorets åpningstider og minst 6 timers varighet.	Prosedyreliste akuttmedisin (jf. akuttmedisinforskriften), 8 prosedyrer.
ALM 069	Medisinsk leder helse - samarbeid med Nødetatene	Kurs i akuttmedisin	Ferdighetstrening: akuttmed. Team- med leder.
ALM 070	Prioritere, kommunisere, delegere og Organisere		Ferdighetstrening: akuttmed. team- prioritere, organisere, kommunisere, delegere.
Ny veileder			
ved opphold ved denne arenaen	Vurderes individuelt		
Supervisjon foregår ved			
Tilstedeværelse og telefon			

7.3 Sykehjem og KAD

Drammen kommune har ansvar for drift av 11 sykehjem, inkludert Drammen helsehus der det er KAD avdeling, flere korttidsavdelinger og lindrende avdeling. Det er rundt 13 kommunale allmennlegestillinger tilknyttet sykehjem og KAD.

Sykehjem med KAD er læringsarena for følgende læringsmål

Type læringsarena: Sykehjem og KAD

Sted: Alle sykehjem i Drammen kommune

Læringsmål som kan oppnås	Læringsaktivitet som kan gjøres i læringsarena	Andre læringsaktiviteter for læringsmål
ALM 31	Adekvate primærhelsetjenester gjennom hele livsløpet	Arbeidserfaring fra andre kliniske allmennmedisinske oppgaver enn åpen uselektert praksis (sign veileder)
		Gruppeveiledning

Læringsmål som kan oppnås		Læringsaktivitet som kan gjøres i læringsarena	Andre læringsaktiviteter for læringsmål
ALM 042	Kommunikasjonsferdigheter		Legeerklæring til NAV Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 043	Trygge fysiske rammer - ivareta pasientens verdighet, diskresjon, engasjement og sikkerhet		Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 044	Pasientsentrert tilnærming - empati, respekt og innlevelse		Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 045	Tilpasse kommunika- sjonen til pasienten	Felleskonsultasjon med supervisor:	Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 046	Verdier, holdninger og perspektiver - betydning for helse- problemer og behandlingskvalitet	LM 42- 50 omhandler kommunikasjon og kan ses i sammenheng med FKM LM 19, 21, 22 og 23. Flere av disse LM kan dekkes gjennom samme konsultasjon.	Praksisbesøk m/ rapport Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 047	Uenighet og følelses- messige vanskelige samtaler		Gruppeveiledning
ALM 048	Fortolkning av opplysninger, fakta og funn av både lege og pasient		Grunnkurs A Gruppeveiledning
ALM 049	Konsultasjonsteknikker		Grunnkurs A Gruppeveiledning
ALM 050	Medisinsk informasjon gjennom anamnese- opptak og andre kilder		Grunnkurs A Gruppeveiledning
ALM 052	Kompetanse hos andre yrkesgrupper i kommunehelse- tjenesten – samarbeide	Tverrfaglig samarbeid (sign. veileder) Møte med kommunal ledelse, KOL/fylkeslege (egenreg.)	-

Læringsmål som kan oppnås	Læringsaktivitet som kan gjøres i læringsarena	Andre læringsaktiviteter for læringsmål	
ALM 053	Lokale ressurser for utredning, forebygging, behandling og rehabilitering - effektiv bruk	Arbeidserfaring fra ulike allmenmedisinske arbeidsområder (sign. supervisor) Tverrfaglig samarbeid (ansvarsgruppe mv. sign. veileder)	-
ALM 054	Lede tverrfaglig medisinsk arbeid i primærhelsetjenesten	Ledelse av og koordinering av kommunale tiltak for pasient med komplekse behov. (sign. veileder)	-
ALM 073	Kronisk sykdom - behandlingsplan og oppfølgingsplan	Faglig møte med spesialisthelsetjenesten (egenreg.)	Gruppeveiledning Emnekurs (6 kurs, min 15 timer)
ALM 074	Behandlingsplan - agere på symptomer-medikamentjustering, henvisning videre	Faglig møte med spesialisthelsetjenesten (egenreg.)	Emnekurs (6 kurs, min 15 timer)
ALM 075	Koordinere helsetjenester i samarbeid med andre	Faglig møte med spesialisthelsetjenesten (egenreg.) Ansvarsgrupper -individuell plan. (sign. veileder)	Gruppeveiledning (sign gruppeveil)
ALM 077	Interaksjoner ved multifarmasi - prioritere rett behandling	Legemiddelgjennomgang (sign. supervisor)	Grunnkurs D Emnekurs (6 kurs, min 15 timer)
ALM 078	Ulike aldersgrupper og etnisiteter- særtrekk ved diagnostikk og behandling	Klinisk tjeneste: Arbeid med «andre allmenmedisinske oppgaver»- (egenreg.)	Gruppeveiledning Emnekurs (6 kurs, min 15 timer)
ALM 080	Fysiologiske og epidemiologiske forhold, spesielle sykdomsuttrykk - faser i livet	Klinisk tjeneste: Arbeid med «andre allmenmedisinske oppgaver»- (egenreg.)	Emnekurs (6 kurs, min 15 timer)
ALM 081	Fysiologiske og epidemiologiske forhold - ulike etniske grupper	Klinisk tjeneste: Arbeid med «andre allmenmedisinske oppgaver»- (egenreg.)	Gruppeveiledning (sign)

Læringsmål som kan oppnås		Læringsaktivitet som kan gjøres i læringsarena	Andre læringsaktiviteter for læringsmål
ALM 082	Sjeldne sykdommer eller tilstander - medisinsk faglig ansvar	Samhandling med spesialisthelsetjenesten, ALM-082 (sign veileder) Tverrfaglig samarbeid - sjeldne sykdommer (sign supervisor)	-
ALM 084	Pasientforløp - tilrettelegge i primærhelsetj. og samhandle med spesialisthelsetjenesten	Samhandling med spesialisthelsetjenesten, ALM-084 (sign veileder) Tverrfaglig samarbeid (sign supervisor)	-
Ny veileder ved opphold ved denne arenaen	Ny veileder ved opphold ved denne arenaen		
Supervisjon foregår ved	Supervisjon foregår ved		

7.4 Helsestasjon/ Migrasjon/ Rus

Kommunalt ansatte leger tilbyr legetjenester ved helsestasjon, innen rusomsorg og migrasjon.

Det er leger ved helsestasjonene på Fjell, Marienlyst, Strømsø, Mjøndalen, Konnerud, Svelvik og Helsestasjon for ungdom (HFU). En lege er tilknyttet rusakutt i kommunen en dag i uken. Migrasjonslege har ansvar for førstegangsundersøkelse av flyktninger og oppfølging av flyktninger som enda ikke har fått fastlege

Type læringsarena: Helsestasjon

Sted: Alle helsestasjonene i Drammen kommune

Læringsmål som kan oppnås		Læringsaktivitet som kan gjøres i læringsarena	Andre læringsaktiviteter for læringsmål
ALM 011	Folkehelsearbeidet lokalt - helsemessige utsatte grupper	Møter med kommunal ledelse, kommuneoverlege / fylkeslege m.fl. - faglige dialogmøter (egenreg)	Grunnkurs C
ALM 031	Adekvate primærhelsetjenester gjennom hele livsløpet	Arbeidserfaring fra ulike allmennmedisinske arbeidsområder (Sign. veileder)	Gruppeveiledning

Læringsmål som kan oppnås		Læringsaktivitet som kan gjøres i læringsarena	Andre læringsaktiviteter for læringsmål
ALM 042	Kommunikasjonsferdigheter	Felleskonsultasjon med supervisor: LM 42- 50 omhandler kommunikasjon og kan ses i sammenheng med FKM LM 19, 21, 22 og 23. Flere av disse LM kan dekkes gjennom samme konsultasjon.	Legeerklæring til NAV Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 043	Trygge fysiske rammer - ivareta pasientens verdighet, diskresjon, engasjement og sikkerhet		Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 044	Pasientsentrert tilnærming - empati, respekt og innlevelse		Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 045	Tilpasse kommunikasjonen til pasienten		Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 046	Verdier, holdninger og perspektiver - betydning for helseproblemer og behandlingskvalitet		Praksisbesøk m/ rapport Grunnkurs A Gruppeveiledning: videokonsultasjon
ALM 047	Uenighet og følelsesmessige vanskelige samtaler		Gruppeveiledning
ALM 048	Fortolkning av opplysninger, fakta og funn av både lege og pasient		Grunnkurs A Gruppeveiledning
ALM 049	Konsultasjonsteknikker		Grunnkurs A Gruppeveiledning
ALM 050	Medisinsk informasjon gjennom anamneseopptak og andre kilder		Grunnkurs A Gruppeveiledning
ALM 053	Lokale ressurser for utredning, forebygging, behandling og rehabilitering - effektiv bruk		Arbeidserfaring fra ulike allmennmedisinske arbeidsområder (sign. supervisor) Tverrfaglig samarbeid (sign. veileder)
ALM 075	Koordinere helsetjenester i samarbeid med andre	Ansvarsgrupper-individuell plan. (sign. veileder) Faglig møte med spesialisthelsetjenesten (egenreg)	Gruppeveiledning

7.5 Smittevernkontoret

Smittevernkontoret i Drammen er lokalisert på Marienlyst. Smittevernoverlege i 100% stilling er tilknyttet her. Det gis informasjon og veiledning vedrørende smittsomme sykdommer og smittevern, informasjon og reisemedisinsk veiledning samt vaksinasjon utenom barnevaksinasjonsprogrammet. Det er mulig å hospitere her.

Erfaring i denne læringsarenaen vil gi dypere innsikt i flere læringsmål enn de som er listet her, for eksempel ALM 006 og ALM 009 samt ALM 024.

Type læringsarena: Smittevernkontoret i Drammen

Sted: Smittevernkontoret i Drammen/Marienlyst

Læringsmål som kan oppnås		Læringsaktivitet som kan gjøres i læringsarena	Andre læringsaktiviteter for læringsmål
ALM 010	Sosiale tiltak på system- og samfunnsnivå- påvirke lokalsamfunnet	Møte med kommunen, tema ALM-010. (egenreg)	Grunnkurs C
ALM 011	Folkehelsearbeid lokalt-helsemessige utsatte grupper	Møte med kommunen, tema ALM-011 (egenreg)	Grunnkurs C
ALM 052	Kompetanse hos andre yrkesgrupper i kommunehelsetjenesten - samarbeide	Tverrfaglig samarbeid(sign. veileder) Møte med kommunal ledelse, KOL/ fylkeslege (egenreg)	-
ALM 053	Lokale ressurser for utredning, forebygging, behandling og rehabilitering - effektiv bruk	Arbeidserfaring fra ulike allmennt medisinske arbeidsområder (sign. supervisor) Tverrfaglig samarbeid (sign veileder)	-
Ny veileder ved opphold ved denne arenaen		Vurderes individuelt	
Supervisjon foregår ved		Tilstedeværelse og telefon	

7.6 Drammen helsehus

Drammen Helsehus består av blant annet KAD, spesialisert lindrende avdeling og korttidsplasser, og har spesialist i allmennmedisin ansatt i 100% stilling. ALIS som følger internundervisning vil kunne få godkjent læringsmål ALM 055 og ALM 085 her. Det tilbys individuell veiledning og supervisjon på nivå med godkjente utdanningsvirksomheter og har organisert internundervisning.

Type læringsarena: Institusjonstjeneste

Sted: Drammen helsehus

Læringsmål som kan oppnås:

ALM 055 og 085

Ny veileder under oppholdet ved denne arenaen Vurderes individuelt

Supervisjon foregår ved Tilstedeværelse og telefon

8. Kurs

Her følger en oppsummering av kurs og hvilke spesifikke allmennmedisinske læringsmål de dekker. (Merk: Oversikten inneholder ikke kurs nødvendige for å fylle felles kompetansemål.)

Kurs	Læringsmål (ALM)
Grunnkurs A Allmennlegen og fastlegekontoret	ALM: 001,008,009,016,017,020,022,033,036, 041,042, 044,045,046,048,049,050,058,059
Grunnkurs B Allmennlegens roller og samarbeidspartnere	ALM: 001,003,004,007,013,014,017,019,051,086,087, 088
Grunnkurs C Allmennlegen og helsefremmende arbeid	ALM: 003,004,005,006,007,010,011,018,024,032,059
Grunnkurs D Allmennlegen som forsker og kunnskapshåndterer	ALM: 020,021,041,059,077,083
Kliniske emnekurs Minimum 6 ulike emner	ALM: 019,060,061,062,063,064,071,072,073,074,076, 077,078,079,080
Kurs i akuttmedisin	ALM: 040,065,066,067,069,070

9. Lokale møtearenaer, ALU, SU og tilsvarende

Det gjennomføres regelmessige ALU møter for samtlige fastleger i kommunen, og LSU møter for valgte LSU-representanter. Læringsaktiviteten kan gjennomføres også ved andre møter med kommunen, der tema for aktuelle læringsmål dekkes.

Type læringsarena: Møtearenaer

Læringsmål som kan oppnås		Læringsaktivitet som kan gjøres i læringsarena	Andre læringsaktiviteter for læringsmål
ALM 003	Lokalsamfunnet - egen rolle som lege	Møte med kommunen, tema ALM 003	Grunnkurs B Grunnkurs C Gruppeveil tema ALM 003
ALM 004	Kultur, samfunn, historie og nasjonale strømninger - allmennlegens rolle	Møte med kommunen, tema ALM-004	Grunnkurs B Grunnkurs C Gruppeveil tema ALM 004
ALM 010	Sosiale tiltak på system- og samfunnsnivå- påvirke lokalsamfunnet	Møte med kommunen, tema ALM-010. (egenreg)	Grunnkurs C
ALM 011	Folkehelsearbeid lokalt-helsemessige utsatte grupper	Møte med kommunen, tema ALM-011 (egenreg)	Grunnkurs C
ALM 052	Kompetanse hos andre yrkesgrupper i kommunehelsetjenesten - samarbeide	Møte med kommunal ledelse, KOL/fylkeslege (egenreg)	Tverrfaglig samarbeid (sign. veileder)
ALM 088	Organisasjons- og driftsmodeller	Delta på allmennlegeutvalgsmøtene (ALU) Delta som medlem eller observatør i lokalt samarbeidsutvalg (LSU). Lage årsrapport allmennlegeaktivitet.	Gjensidig praksisbesøk, ALM-088 Gruppeveil ALM 088 Grunnkurs B Styremøter i fastlegepraksis
Ny veileder ved opphold ved denne arenaen	Vanligvis ikke, men det kan vurderes.		
Supervisjon foregår ved	Tilstedeværelse og telefon		

10. Individuell utdanningsplan/ fremdriftsplan

Læringsmål ALM-001 til ALM-088 og felles kompetansemål.

Se <https://www.helsedirektoratet.no/tema/autorisasjon-og-spesialistutdanning/spesialistutdanning-for-leger/allmenntjenestemedisin/anbefalt-utdanningsplan>

Spesialiseringsplan: **Navn**

Søke spesialistgodkjenning: **Dato**

Veileder: **Navn**

Leder Kompetanseportalen: Ingeborg Johannessen

Gruppeveileder: **Navn**

Dato for siste samtale:

Krav	Beskrivelse av utført tjeneste
4,5 år i allmennpraksis (= 54 måneder) inntil 2,5 år i sykehjem eller annen kommunal stilling, minimum 3 år og 3 måneder i allmenntjenestemedisin) i 100% stilling. Annen tjeneste kan også være tellende: inntil 1 år og 9 måneder fra annen spesialitet; forskning/PHD. Spesialistforskriften - Helsedirektoratet	Oppstart ny ordning: Gjenværende tjeneste
2 år uselektert praksis	Gjennomført Gjenværende
40 legevakter, ikke dagtid, minst 6t varighet.	Antall gjennomført:
0,5 år sykehus/institusjonstjeneste (Inntil 1 år og 9 måneder kan godkjennes)	
2 år veiledningsgruppe (1 av årene må være i allmennpraksis).	
Veiledning minst 4 t/ måned i 10,5 mnd/år (42/ år)	
Skjema for praktiske ferdigheter, må gjøre alle ferdighetene.	
Grunnkurs A + B + C + D	
Akuttmedisinkurs	
Emnekurs i minimum 6 ulike emner	
Praksisbesøk, avgi ett besøk og gå på ett besøk, må være gjensidig.	
Nettkurs om vold og overgrep.	
-10 felleskonsultasjoner med mer erfaren lege-supervisor/veileder	
Planlagte permisjoner/fravær	
Obervatør/ medlem LSU	
Delta ALU	
Andre planlagte utdanningsaktiviteter/ faglig fordypning	

Krav	Beskrivelse av utført tjeneste
FELLES KOMPETANSEMÅL (FKM) I ASA:	
	Nettkurs om sakkyndighetsarbeid.
	Nettkurs om etikk
	Veilederkurs
	Skil-kurs Grunnkurs i kvalitetsarbeid på legekantor (FKM 41,42,43)
	Nettkurs om pasient- og brukermedvirkning (samvalg FKM 51)
	HMS-kurs

*Plan og aktiviteter for neste 6 måneder merkes med **blått**. Ikke gjennomførte aktiviteter i **rødt**. Gjennomførte merket **grønt**.

HUSK Å DOKUMENTERE LÆRINGSAKTIVITETER FORTLØPENDE I KOMPETANSEPORTALEN!

Kommentarer, særskilte behov eller hindringer el. av relevans for utdanningsplanen

**DRAMMEN
KOMMUNE**